קג א מיי פי״ט מהל׳

ל) עדיות פ"ב ומ"ל], ב) ג"ו שם, ג) [עם מי (ב"ש], ד) [ויקרא יב], רש"ש], ד) [ויקרא יב], ד) [ז"ה הוא], וער׳ תוס׳ עירובין לט. פ: ד״ה וחליה ובחולין פו: ד"ה כל משקה וכרימות יג: ד"ה וחלב], 1) [וע"ש ברש"י ד"ה אבל],

גליון הש"ם

תום' ד"ה דאיכא. דמשקין מממא בפחות ... מרביעית כו'. עי' נרש"י לקמן דף יו ע"ב ד"ה אבל לית בהו רביעית:

מוסף תוספות

י. א. שהלחם מטמא נזיד. תוס' שלון. ב. (ו)[ד]האי ד. נ״ל. בדשייך טפי. חי״ ה. נ״ל. מוקמינן ליה וכו׳ לכל הפחות שאנו יכולים להעמידו. תוס׳ יכולים להעמידה. מוס ל"פ. 1. אבל לענין לטמא אחרים בין דאורייתא בין דרבנן סגי ליה בכל שהוא. שס. ז. נ״ל. ותימא כיון דאין אוכל מטמא אוכל אפי׳ מדרבנז, לא משכחת אפי מודבנן, לא משכוות: שלישי אלא ע״י משקין, כגון משקה אוכל ואוכל משקה. והנד משקיז משקוז, וזונן משקרן אחרונים ראשונים הוו, דכל הפוסל את התרומה מטמא משקין להיות תחילה (פרה פ״ח מ״ז). תוס' הרח״ש, ח. כדמפרש ר"ת לקמן על רביעי בקודש (יט.). עס. ט. [ד]לא נתקנה עדיין . בימי ר' חנינא סגן הכהנים, ב מיי יונ נא סגן וזכות ם, שהיא א' מי״ח דבר דגזרו ב״ש וב״ה. שס. י. דתנן כל הפוסל את התרומה מטמא משקין להיות תחילה. לקמן ע"ב. יא. נ"ל. [וי"ל] דגזירה דכל הפוסל את התרומה וכו׳ היתה אחר רבי חנינא סגן הכהנים כדפרישית. דמסהדי מקמי גזירת משקין. חי" הר"ן, יב. דאילו התם שלישי דאורייתא מותר לעשותו שני דרבנן ואילו הכא שלישי דאורייתא מותר לעשותו שני דאורייתא.

רבינו חננאל

תוס' שאנץ.

תניא אבא שאול אומר. שחי פרוח היו חורשוח רהר המשחה כו'. מ**תני'** אמו רבי חנניה סגן הכהנים מימיהם של כהנים לא מלשרוף מלשרוף שנטמא בולד הטומאה עם הכשר שנטמא באב הטומאה כו'. נקוט האי כללא בידך השרץ וכיוצא בו הוא אב הטומאה, כדתנן אבות הטומאה השרץ ישכבת זרע וטמא מת כו׳, . ראשון נקרא ולד שני, י והנוגע בולד שני נקרא ולד שלישי. ואקשינן אמתני מכדי בשר שנטמא בולד הטומאה ולד שני הוא. כי שנטמא באב הטומאה הלא

שנגע בו הוה שלישי וכי הדר שרפי

ליה בהדי בשר שנטמא באב הטומאה

שתי פרות היו חורשות. אותו היום לקימן: בהר המשחה. הוא הר הזיתים: בותני' מימיהם של להנים. הכא נקט לה משום סיפא דקתני מדבריהן למדנו ששורפין תרומה כו': מלשרוף אם הבשר שנטמא בוולד הטומאה. שנגע בשר קודש זה בראשון לטומאה

וה"ל איהו שני ולא נמנעו מלשורפו עם חמור ממנו ממים שנגע באב הטומאה דהואיל ואף זה הקל לשריפה עומד לה חשו הם מטמחין חותו יותר ממה שהי'. ובגמרא פריך מאי תוספת טומאה איכא הלא גם בראשונה בוולד טומאה נגע ועכשיו חוזר ונוגע בוולד הטומאה: מלהדליק שמן. של תרומה: שנפסל בטבול יום. והוא שלישי דטבול יום פוסל את התרומה מן התורה ביבמות פרק הערל (דף עה.) מבכל קודש לא תגעדי ויולדת משטבלה לסוף ימי טומאה עד מלאת ימי טהרה שלה טבולת יום ארוך היא שהרי אינה ראוייה להביא כפרה עד יום שמונים ואחד אלמא לא הוי הערב שמש דילה עד שקיעת החמ׳ דשמוני׳: בנר שנטמה בטמה מת. טמה מת אב הטומא׳ הוא ומטמא כלים דכתיב (במדבר יט) וכל אשר יגע בו הטמא יטמא והנפש הנוגעת תטמא עד הערב בפרשת פרה גבי טומאת מת אלמא טמא מת מטמא אדם ועשאו הכתוב אב הטומאה כשרץ ונבילה שמטמאין אדם ולא כנוגע בהן שאין מטמא אלא אוכלין ומשקין כדכתיב בשרלים (ויקרא יא) כל אשר בתוכו יטמא מכל האוכל אשר יאכל אשר יבוא עליו מים יטמא וכל משקה אשר ישתה בכל כלי יטמא אלמא לא מקבל טומאה מן הכלי שקיבל טומאה מן השרך אלא אוכל ומשקה בלבד ולא אדם וכלים והאי נר הוי ראשון ועכשיו יש כאן תוספת טומאה שמתחלה היה שמן זה שלישי וחוזר ונעשה שני ע"י הנר להוחיל ויש טומאה עליו לא חיישינן ליה ומותר להוסיף בידים: מדבריהן למדנו ששורפין תרומה טהורה עם הטמחה בפסת. עם זמן הביעור דהואיל והולכת לאיבוד אף הטהורה ואסורה מדאורייתא לא חיישינן לשמירתה ואע"ג שמוזהרין אנו לשומרה בטהרה דכתיב (במדבר יח) את משמרת תרומותי: אינה היא המדה. אי אתה יכול ללמוד את זו מדבריהן. ובגמרא וטו.ז מפרש אמאי אינה היא המדה: ומודים ר"א כו'. רבי יוסי קאמר לה דאע"ג דאיפלוג ר"א ורבי יהושע בשריפת תרומה בהא מודו ששורפין זו לעלמה חו לעלמה: בכז' שני ושני הוי שלישי וכי מדליק ליה בנר שנממא בממא הוא. מתחלה היה שני ועדיין שני מת מאי הוי שני מאי קמ"ל שלישי מותר הוא: הכא בוולד וולד עסקינן. האי בוולד הטומאה דקתני מתני׳ לעשותו שני היינו הך אמר רב יהודה הכא וולד וולד קאמר דהיינו שני ובשר יבנר של מתכת עסקינן דרחמנא אמר

שתי פרות היו חורשות בהר המשחה כל זמן ששתיהן חורשות כל העם אוכלין ניטלת אחת מהן תולין לא אוכלין ולא שורפין ניטלו שתיהן התחילו כל העם שורפין: מתני' ירבי חנינא סגן הכהנים אומר מימיהם של כהנים לא נמנעו מלשרוף את הכשר שנממא בוולד המומאה עם הכשר שנטמא בָאב הטומאה אע"פ שמוסיפין . מומאה על מומאתו הוסיף ר' עקיבא יואמר מימיהם של כהנים לא נמנעו מלהדליק את השמן שנפסל במבול יום בנר שנממא בממא מת אף על פי שמוסיפין מומאה על טומאתו אמר רבי מאיר מדבריהם למדנו ששורפין תרומה מהורה עם הממאה בפסח א"ר יוםי באינה היא המדה ומודים ר' אליעזר ורבי יהושע ששורפין זו לעצמה וזו לעצמה על מה נחלקו על התלויה ועל הממאה שר' אליעזר אומר יתשרף זו לעצמה וזו לעצמה ור' יהושע אומר שתיהן כאחת: גמ' מכדי בשר שנםמא בוולד המומאה מאי הוי שני כי שריף ליה בהדי בשר שנטמא באב המומאה מאי הוי שני שני ושני הוא מאי מוסיף לו מומאה על מומאתו איכא אמר רב יהודה הכא יבוולד וולד עסקיגן דהוי ליה שלישי וקסבר שלישי מותר לעשותו שני והא אין אוכל מטמא אוכל דתניא יכול יהא אוכל משמא אוכל ת"ל יוכי יתן מים על זרע ונפל מנבלתם עליו ממא הוא הוא ממא ואין עושה כיוצא בו ממא הניחא לאביי דאמר לא שנו אלא בחולין אבל בתרומה וקדשים עושה כיוצא בו ולרב אדא בר אהבה משמיה דרבא נמי דאמר לא שנו אלא חולין ותרומה אבל בקדשים עושה כיוצא בהן שפיר אלא לרבינא משמיה דרבא דאמר מקרא מלא דיבר הכתוב לא שנא חוליז לא שנא תרומה לא שנא קדשים אינו עושה כיוצא בו מאי איכא למימר הכא במאי עסקינן דאיכא משקין בהדי בשר דקא מיטמא מחמת משקין אי הכי האי עם הבשר שנממא באב המומאה עם הבשר ומשקין מיבעי ליה אלא הנהי דאין אוכל משמא אוכל מדאורייתא מדרבנן מיהו מממא: הוסיף ר' עקיבא מימיהן של כהנים לא נמנעו מלהדליק כו': מכדי שמן שנפסל במבול יום מאי

מקרא מלא דבר הכתוב דהא איכא קדשים דעושין כיולא בהן נוקי קרא בדדמי טפי™ דהיינו חולין ה: דאיבא משקין בהדי בשר. מכאן

פירש בקונטרס דנפיק מקרא דחגי

אל הלחם ואל המיד א ולר״ת דמפרש

לקמן [ד׳ יו.] או אל הנזיד אור"י דנפקא

ליה מוהבשר אשר יגע בכל טמא לא

יאכל (ויקרא ז') אפי׳ באוכל ב ותרומה ב

נפקא לן כיון דלא מצינו למימר

שתי פרות היו חורשות. בירושלמי דייק ירושלים לא מקום שנהגו

איסור כיון שמתקבלין שם אף ממקומות שנהגו בהן איסור ומשני נראות כחורשות: אבל תרומה וקדשים עושין כיוצא בהן.

בו שלא לעשות מלאכה כלומר מברא הוא לנהוג שם

מדקדק ריב״אי °דמשקין מטמא בפחות מרביעית דסתם משקין דבהדי בשר לית בהן רביעית ולקמן (דף יו:) ש נמי אמרו גבי מים אבל פחות מרביעית טמאים והא דאמר בפרק אין מעמידין (ע"ז דף לא. ושם) גבי יין נסך דמטמא טומאת משקין ברביעית ובפ"ב דנדה (דף יט:) גבי דם הירוק ובכמה דוכתין אומר ריב"א דבפסול גוייה איירי דשיעורו ברביעית כדאמר במעילה בפרק קדשי מובח (דף יו:) דכל המשקים מלטרפין לפסול הגוייה ברביעית ור"י מפרש דהא דבעינן רביעית היינו בהנך דעיקר טומאה לאו דאורייתא כגון סתם יין כותים ודם הירוק דאפי' ביתר מרביעית לא מטמא מדאורייתא אבל שאר משקין מדאורייתא בכל שהוא ור"ת אומר דמדאורייתא בעינן רביעית לטמא אחרים אבל מדרבנן מטמא אחרים בכל שהוא ולפי׳ נ״ל דהשתא לא מסיק אדעתיה שאוכל יטמא אוכל אפילו מדרבנן מדאינטריך לאוקמא במשקין ומדרבנן ולא מוקי כמסקנא דאוכל מטמא אוכל מדרבנן ואף על גב דאין אוכל מטמא אוכל אפילו מדרבנן ז מכל מקום משכחנא שלישי ע"י עלים ולבונה חו על ידי משקין דאכתי לא גזרו דכל הפוסל את התרומה מטמא משקין

להיות תחלה ⁰: עם בשר ומשקין מיבעי ליה. וא"ת אמאי לא פריך מאי איריא שנטמא באב הטומאה אפי׳ בראשון ושני נמי' כדפריך לקמן על ר"ע וי"ל משום דרבי חנינא קאמר מימיהם של כהנים משמע שמעולם כך הוא אף קודם י״ח דבר דגזרו דכל הפוסל התרומה מטמח משקין להיות תחלה יא דבפ״ק דשבת (דף יד: ושם) מוקי האוכלין והכלים שנטמאו במשקין במשקין הבאים מחמת ידים ולפי שגזרו דידים פוסלין התרומה עושין המשקין שנגעו

בהן תחלה: מאי קא משמע לן דשלישי מותר

לעשותו שני היינו הך. למ״ד אין אוכל מטמא אוכל מדאורייתא

שהוא ראשון חוזר ונעשה שלישי זה שני: והא אין אוכל מטמא לא פריך דלדידיה הוסיף דמותר לעשות אף שני דאורייתא"ב: אוכל. וכיון דלה מטמה ליה מהי תוספת איכה: ס וחין עושה

בחלל

כיולה בו. וחין מטמח חוכל כיולה בו: הוה טמה. משמע מיעוטא: אבל סרומה וקדשים עושה כיולא בה. דילפינן מנבואת חגי לחם ונזיד יין ושמן (חגי ב): שפיר. דמתני' בקדשים קיימי': **מקרא מלא**. לא הוציא ממשמעו לא תרומה ולא קדשים אלא דבר שלם דיבר דאין אוכל מטמא אוכל לעולם ונבואת חגי טומאות דרבנן נינהו וכבר נגזרו כדלקמן [12] אבל דאורייתא לא מטמא אלא אוכל משקה ומשקה אוכל לקמן בפירקין (דף יח.) יליף לה דאוכל מטמא משקה ומשקה אוכל: דאיכא משקין בהדי בשר. כשנגע באב הטומאה היה משקה טופח עליה ונטמא עמה והוה אף המשקה ראשון וכששורפה עדיין הוא עליה ומטמא הבשר שנשרף עם זה מחמת המשקין ונעשה שלישי שני: מדרבנן מטמא. וקא מוספי ליה טומאה מדרבנן: מאי הוי שני. דנר הוי ראשון: היינו הך. דר׳ חנינא דתרילנא בהכי ומאי הוסיף ר״ע דמשמע דהוסיף עדות על עדות חידוש על חידוש: בחלל

פסולי מוקדשין ה"ו: קד ב ג מיי' פ"ג מהל' חמץ ומלה הל' ד: מיני מיינו חהלי פסולי מוקדשין ה"ו: קו ה מיי' פ"ז מהלכות אדות בנווחלה כלי א סמג עשין רמו: קו ו מיי׳ פי״ט מהלכות פסולי מוקדשין הל"ו:

תורה אור השלם ו. וכי יתו מים על זרע וְנָפַל מִנְּבְלֶתִם עְלְיוּ טָמֵא הוא לְכֶם: ויקרא יא לח

רבינו חננאל (המשר) נעשה הנוגע באב הטומאה ולד ראשון, כי נגע באחר משוי ליה ולד שני, השתא כי נגע בבשר הזה שהיה ולד שני לא הוסיף לו טומאה, ולד שני הוה וגם עחה כשוגע כו הולד הוסיף לו דקתני במתני׳ אע״פ שמוסיף לו טומאה על טומאתו. ופריק רב יהודה ולד דמתני׳ ולד שיני הוא, שעשה הבשר שווי שנגע באב הטומאה נעשה שנגע באב חטומאוז נעשה הוא ולד ראשון, [ו]כאשר נגע בבשר שהיה הולד שלישי עשאו שני. הנה הוסיף לו טומאה שעד עתה הוסיף לו נעשה שני. ואקשינו היאד הבשר שהוא אוכל יטמא אוכל כיוצא בו, והתניא יכול יהא אוכל מטמא אוכל. ח"ל וכי יוחז מיח על טמא הוא לכם. הוא טמא ואין עושה טמא כיוצא בו. הניחא למאן דאמר בחולין . אינו עושה. ולמאן דאמר בחולין ובתרומה נמי אין טומאה כיוצא בה שפיר, סומאון כובא בון סכין, דהני קדשים נינהו, אלא לרבינא דאמר אפילו קדשים נמי אין עושה אוכל . טמא כיוצא בו מאי איכא למימר. ו<mark>פריק</mark> רב נחמן בר יצחק מהא דתנן אין כלי חרס מטמא חבירו אלא חרס מטמא חבירו אלא במשקה, נטמא המשקה טמאוהו, הכא נמי כגון דאיכא משקין בהדי האי בשרא דמטמא הבשר מחמת משקיו. ונדחה. ואסיק׳ דאין אוכל מטמא אוכל מדאורייתא, ומתני׳ דקתני בשר מטמא בשר

מימיהם של כהנים כו'. ואקשינן מכדי שמן שנפסל בטבול יום מאי הוא שלישי, כי הטבול יום פוסל ואינו מטמא. והשלישי בטהרות פ"ב הראשון רהשני שבתרומה טמאין ומטמאין. שלישי פסול ולא מטמא, ותנן בטבול יום פ״ב המקפה של תרומה והשום והשמן של חולין ונגע טבול חולין והגב בב. במקצתו פסל את כלן, . נמצא זה השמן פסול והוא כמו שלישי, כדנגע ביה בזה השמן הנר שנטמא מטמא מת, שני הוא, כי הנר הוא ולד ראשון, והשמן . שנגע בנר נעשה ולד שני, שנגע בנו נעשה דרד שני, מאי קמ״ל ר׳ עקיבא שלישי מותר לעשותו שני,

אחר מדרבנז.

למתני׳ בנר של מתכת. דרחמנא אמר בחלל חרב.